

ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับพระกฐินพระราชทาน

สำหรับผู้ขอพระราชทานและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานพิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน

ประธานในพิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน **มิใช่ผู้แทนพระองค์** พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่เป็นผู้ที่ได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระกฐินให้ตามที่ขอพระราชทานเพื่อน้อมนำไปถวาย พระสงฆ์ ณ พระอารามหลวง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยถือเป็นเกียรติ แก่หน่วยงานและวงศ์ตระกูลของผู้ที่ขอรับพระราชทาน อันเป็นการสนองงานสถาบันพระมหากษัตริย์ ในด้านการจรรโลงพระพุทธศาสนาให้มีความเจริญมั่นคงสืบไป ดังนั้น เมื่อได้รับพระราชทานพระกฐิน พระราชทานแล้ว ผู้ที่ได้รับพระราชทานจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องและสมพระเกียรติ จึงกำหนดข้อปฏิบัติเกี่ยวกับ พระกฐินพระราชทาน ดังนี้

๑. ผู้ที่ขอรับพระราชทานพระกฐินพระราชทาน จะต้องเป็นผู้อัญเชิญพระกฐินพระราชทาน ไปถวายด้วยตนเอง เนื่องจากเป็นการพระราชทานให้แก่บุคคลนั้น ๆ ยกเว้น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กร องค์กรสมาคม บริษัท สามารถมอบให้ผู้บริหารระดับรองลงมาเป็นประธานพิธีอัญเชิญไปทอดถวายได้

๒. ไม่มีการเรียไร ลักษณะการบอกบุญบุคคลธรรมดา หรือการพิมพ์เป็นฎีกาบอกบุญหรือการให้ บุคคลใดบุคคลหนึ่งไปเรียไรในสถานที่สาธารณะ

๓. ไม่มีการเกณฑ์หรือจัดให้หัวหน้าส่วนราชการในพื้นที่ ไปร่วมพิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน หากประสงค์จะเชิญเพื่อเป็นเกียรติและร่วมอนุโมทนาบุญในกุศลครั้งนี้ สามารถจัดทำเป็นบัตรเชิญหรือ ป้ายประชาสัมพันธ์ตามตัวอย่างที่กำหนด

การปฏิบัติพิธีถวายพระกฐินพระราชทาน

เมื่อประธานพิธีเดินทางถึงสถานที่ประกอบพิธี ศาสนพิธีกรเชิญประธานไปที่โต๊ะหมู่ประดิษฐาน พระบรมฉายาลักษณ์และผ้าพระกฐินพระราชทาน ปฏิบัติดังนี้

๑. ยืนตรงห่างจากพระบรมฉายาลักษณ์เล็กน้อย พอเอื้อมมือไปรับผ้าพระกฐินพระราชทานได้
๒. ถวายความเคารพ ผู้ชายถวายคำนับ ผู้หญิงและผู้หญิงแต่งเครื่องแบบปกติขาวถอนสายบัว
๓. ยื่นมือไปเปิดฝากรวย ถวายดอกไม้ ธูป เทียนแพ (เครื่องราชสักการะ) วางไว้ด้านข้าง ถวายความเคารพอีกครั้งหนึ่ง ยื่นมือทั้งสองข้างออกไปยกผ้าพระกฐินพระราชทานจากพานแว่นฟ้าอุ้มประคองไว้ (ไม่ประนมมือ) ยืนตรง วงดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ขณะผู้เป็นประธานอัญเชิญผ้าพระกฐิน พระราชทานมาประคองไว้ระหว่างมือทั้งสอง จบ ถวายความเคารพ

๔. ประธานเดินเข้าสู่สถานที่ประกอบพิธีถึงโต๊ะตรงหน้าพระสงฆ์ วางผ้าพระกฐินพระราชทาน บนพานแว่นฟ้า แล้วหันหน้าไปทางพระประธานประจำพระอุโบสถ รับเทียนชนวนจากศาสนพิธีกรจุดธูปเทียน บูชาพระรัตนตรัย (โดยเริ่มจุดเทียนจากด้านซ้ายมือไปด้านขวามือ แล้วจุดธูปในลักษณะเดียวกัน) ส่งเทียนชนวน คืนให้ศาสนพิธีกร คุกเข่าลง กราบ ๓ ครั้ง

๕. ไปที่พานแว่นฟ้า หยิบผ้าห่มพระประธานมอบให้เจ้าหน้าที่หรือไวยวัจกร

๖. ยกผ้าพระกฐินขึ้นอุ้มประคอง (ประนมมือ) หันหน้าไปทางพระประธานประจำพระอุโบสถ

๗. กล่าวคำนมัสการ นะโม ตัสสะ ภาคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (ว่า ๓ จบ)

๘. ท้นหน้ามาทางพระสงฆ์ กล่าวคำถวายตามแบบที่ติดไว้บนผ้าพระกฐินพระราชทาน ดังนี้

ผ้าพระกฐินทานกับทั้งผ้าอานิสงสบริวารทั้งปวงนี้ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ กอปรด้วยพระราชศรัทธา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทาน ตามที่.....ขอพระราชทานมาทอดถวายยังที่ชุมนุมสงฆ์ ซึ่งจำพรรษากาลถ้วนไตรมาส ในอาวาสวิหารนี้ ขอพระสงฆ์จงรับผ้าพระกฐินทานนี้กระทำกฐินัตถการกิจ ตามพระบรมพุทธานุญาตนั้น เทอญ

๙. กล่าวคำถวายจบแล้ว วางผ้าพระกฐินพระราชทานบนพานแว่นฟ้า ยกทั้งพาน (ขอบด้านล่าง) ประเคนพระสงฆ์และประเคนพานเทียนพระปาติโมกข์ แล้วไปนั่งที่ซึ่งจัดไว้สำหรับประธาน

๑๐. พระสงฆ์กระทำพิธีอุปโลภณ์และสวดญัตติทุติยกรรม พระสงฆ์รูปที่ได้รับฉันทานุมัติให้เป็นผู้ครองกฐิน ลงไปครองผ้าแล้วกลับขึ้นมานั่งที่อาสนะ

๑๑. ประธานถวายเครื่องบริวารกฐิน (เครื่องพระกฐินพระราชทานทั้งหมด) แล้วจึงถวายสิ่งของที่ผู้ขอรับพระราชทานจัดมาที่หลัง เช่น พัดรอง เป็นต้น ผู้ร่วมพิธีถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระสงฆ์ทั้งหมด

๑๒. ศาสนพิธีกรหรือเจ้าหน้าที่การเงินประกาศยอดเงินที่ถวายให้ทราบทั่วกัน ตามแบบเอกสารที่กรมการศาสนาแนบมาพร้อมเครื่องพระกฐิน ประธานในพิธีถวายใบปวารณาตูปัจจัยตามที่ประกาศ แต่ประธานสงฆ์ พระสงฆ์อนุโมทนา ถวายอดิเรก ประธานและผู้ร่วมพิธีกรรดน้ำ รับพร

๑๓. ประธานกราบลาพระประธานประจำพระอุโบสถ กราบลาพระสงฆ์ หากพระสงฆ์มีของที่ระลึกจะมอบให้ประธานก็มอบในขณะนี้ และมอบเงินหรือสิ่งของบำรุงการศึกษาแก่โรงเรียน (ถ้ามี) ประธานออกไปยังโต๊ะหมู่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์ถวายความเคารพ ผู้ชายถวายค่านับ ผู้หญิงและผู้หญิงแต่งเครื่องแบบปกติขาวถอนสายบัว (แบบพระราชนิยม) เป็นเสร็จพิธีการถวายพระกฐินพระราชทาน

การเตรียมความพร้อมและการปฏิบัติในพระอารามหลวง

เจ้าอาวาสพระอารามหลวงที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ ทรงพระกรุณาโปรดฯ ให้อยกขึ้นเป็นพระอารามหลวงใหม่ มีข้อควรทราบในการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องพระกฐินพระราชทานหลายประการ เพื่อให้เจ้าอาวาสพระอารามหลวงใหม่ได้ทราบถึงแนวทางปฏิบัติดังกล่าว ซึ่งพระอารามหลวงอื่น ๆ ได้ถือปฏิบัติกันมาจนถือได้ว่าเป็นระเบียบปฏิบัติของพระอารามหลวงทุกพระอาราม และเพื่อจะได้ถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน กรมการศาสนาจึงได้กำหนดแนวปฏิบัติของพระอารามหลวงในส่วนที่เกี่ยวกับพระกฐินพระราชทานไว้ ดังนี้

๑. เมื่อเข้าพรรษาแล้ว ให้พระอารามหลวงทั่วราชอาณาจักร จัดทำบัญชีจำนวนพระสงฆ์สามเณรที่จำพรรษาแจ้งให้กรมการศาสนาทราบ เพื่อเป็นประโยชน์ในการประสานงานกับผู้ถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน

๒. กรมการศาสนา เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลการขอรับพระราชทานผ้าพระกฐิน เมื่อมีผู้แจ้งความประสงค์ขอรับพระราชทานผ้าพระกฐินกับทางพระอารามหลวงแล้ว เจ้าอาวาส หรือผู้ขอรับพระราชทาน หรือวัฒนธรรมจังหวัด หรือผู้ว่าราชการจังหวัด จะมีลิขิต/หนังสือแจ้งการขอรับพระราชทานผ้าพระกฐินมายังกรมการศาสนา และกรมการศาสนาจะตอบรับหนังสือฉบับดังกล่าว แล้วแจ้งเวียนไปยังผู้ขอรับพระราชทานวัฒนธรรมจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด และแจ้งเจ้าอาวาสพระอารามหลวงนั้น ๆ รับทราบเพื่อข้อมูลถูกต้องตรงกัน

๓. หากพระอารามหลวงใด ได้รับจองพระกฐินจากผู้มีศรัทธาไว้ ขอให้รีบแจ้งกรมการศาสนาทราบทันที เพื่อป้องกันมิให้เกิดการจองซ้ำซ้อนขึ้น

๔. ในการลงอนุโมทนาผ้าพระกฐินพระราชทานให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

- พระสมณศักดิ์ ใช้พัดยศ พระสงฆ์นอกนั้นไม่ต้องใช้พัดใด ๆ
- หากเจ้าอาวาสเป็นพระราชาคณะ พระครูเจ้าคณะจังหวัด พระครูรองเจ้าคณะจังหวัด และพระครูเจ้าอาวาสพระอารามหลวง ชั้นเอก ให้ใช้พัดยศเปลวเพลิงถวายอดิเรกได้
- ถ้าหากเจ้าอาวาสพระอารามหลวงมิได้ถือพัดยศดังกล่าว ให้อาราธนาพระราชาคณะหรือพระสงฆ์ที่ถือพัดยศเปลวเพลิงจากวัดอื่นมาถวายอดิเรก
- การกรรณกฐิน ควรประกอบพิธีหลังจากพิธีถวายผ้าพระกฐินเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๕. การจัดอาสนะสงฆ์ สำหรับพระสงฆ์ลงอนุโมทนาผ้าพระกฐินพระราชทาน ให้จัดไว้ทางด้านขวาพระหัตถ์พระประธานในพระอุโบสถ หากรับพระกฐินพระราชทานในที่มิใช่พระอุโบสถ ให้จัดเช่นเดียวกับในพระอุโบสถ โปรดดูคำแนะนำในการถวายผ้าพระกฐินพระราชทานประกอบ และกรุณาจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้ เช่น เทียนชนวน ตะลุ่ม ที่กรวดน้ำ ฯลฯ ไว้ด้วย

๖. แผนผังวัด โรงเรียนในวัด (ถ้ามี) ให้แจ้งกรมการศาสนาทราบด้วย เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่จะเดินทางไปถวายผ้าพระกฐิน

๗. หมายเลขโทรศัพท์ของวัด เจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส หากมีการเปลี่ยนแปลงโปรดแจ้งกรมการศาสนาทราบด้วย

การเตรียมการในพิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน

วันถวายผ้าพระกฐิน ศาสนพิธีกรจัดเจ้าหน้าที่นำเครื่องพระกฐินทั้งหมดตั้งไว้ ณ สถานที่ที่จะประกอบพิธีถวาย เช่น พระอุโบสถ พระวิหาร เป็นต้น โดยจัดโต๊ะตั้งไว้ด้านหน้าหรือท้ายอาสนะสงฆ์ จัดหาภาชนะ เช่น ตะลุ่ม พาน ถาด ฯลฯ จัดตั้งวางเครื่องพระกฐินให้ดูเรียบร้อยสวยงาม สำหรับไตรพระกฐินไม่ต้องห่อ หากมีผ้าขาวให้วางทับบนผ้าไตรรัดติดกันไว้ พร้อมนำคำถวายพระกฐินปิดไว้ด้านบน นำผ้าห่มพระประธานวางทับคำถวาย ใช้สก็อตเทปใสติดไว้กันหล่น

การจัดตั้งโต๊ะหมู่ด้านหน้าพระอุโบสถ

๑. พระบรมฉายาลักษณ์ ประดิษฐานที่โต๊ะตัวกลาง แฉกบนสุด
๒. พานหรือตะลุ่มมุกสำหรับวางผ้าพระกฐิน วางที่โต๊ะตัวกลางแฉกกลางพร้อมผ้าพระกฐิน
๓. เครื่องราชสักการะ (ดอกไม้ ธูป เทียนแพ) วางที่โต๊ะตัวกลางแฉกล่าง
๔. พานพุ่ม แจกันดอกไม้ จัดวางบนโต๊ะที่เหลือให้ดูเหมาะสม งดงาม
๕. ไม่นิยมประดับธงชาติและธงธรรมจักรติดกับโต๊ะหมู่ เพราะเมื่อลมพัดธงอาจสะบัดทำให้อุปกรณ์ต่าง ๆ บนโต๊ะหมู่ตกหล่นเสียหายได้
๖. หากมีวงโยธวาทิต หรือวงดนตรีมาบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ต้องจัดสถานที่ตั้งแถวให้เหมาะสม ไม่กีดขวางทางเข้าออกของประธานในพิธี และให้บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ในขณะที่ประธานในพิธียกผ้าไตรขึ้นอุ้มประคอง

ภายในพระอุโบสถ

๑. จัดโต๊ะตั้งไว้หน้าพระสงฆ์รูปที่ ๒ วางพานแว่นฟ้าและพานพร้อมเทียนพระปาติโมกข์ หากประธานในพิธีเป็นผู้หญิง ให้ติดผ้ารับประเคนไว้ใต้พานทั้งสองสำหรับพระสงฆ์ใช้จับรับประเคนด้วย
๒. ที่นั่งประธาน จัดหันหน้าเข้าหาพระสงฆ์ ผู้ร่วมพิธีอื่น ๆ จัดหันหน้าไปทางประธาน
๓. เตรียมธูปเทียนที่บูชา เทียนชนวน ที่กรวดน้ำ ชุบน้ำตมสำหรับประธาน เป็นต้น

ขั้นตอนการจัดเตรียมพิธีสงฆ์ในการถวายผ้าพระกฐิน

๑. เมื่อขอรับพระราชทานผ้าพระกฐินแล้ว
 - ประสานวัน เวลา ที่จะถวายผ้าพระกฐินกับทางพระอารามหลวง
 - เตรียมสถานที่โดยการประสานกับทางพระอารามหลวง เช่น การจัดโต๊ะหมู่หน้าพระอุโบสถ การจัดสถานที่การจัดบริการเครื่องตม น้ำชา กาแฟ อาหาร เป็นต้น
๒. จัดเครื่องพระกฐิน (ผ้าไตรพร้อมบริวารกฐิน) เช่น บาตร หมอน ผ้าห่ม ปิ่นโต ฯลฯ จัดแต่งให้สวยงาม เช่น ห่อหรือผูกริบบิ้น แล้วเชิญไปจัดตั้งที่วัด ด้านท้ายอาสนะสงฆ์ในพระอุโบสถ
๓. หากมีการสมโภชองค์พระกฐินในตอนเย็นก่อนวันถวายกฐิน ให้นิมนต์พระสงฆ์ ๙ หรือ ๑๐ รูป มาเจริญพระพุทธมนต์ จบแล้ว ถวายไทยธรรม กรวดน้ำ รับพร
๔. ในวันถวายควรจัดหาเจ้าหน้าที่หรือศาสนพิธีกรผู้มีความชำนาญเพื่อลำดับขั้นตอนและควบคุมการปฏิบัติพิธีตามกำหนดการที่กำหนดไว้

เครื่องบริวารพระกฐินพระราชทาน

ส่วนประกอบในการถวายพระกฐิน **องค์พระกฐิน คือ ผ้าไตรจีวร และผ้าขาว (ถ้ามี)** นอกนั้นเป็นบริวารพระกฐิน ดังนี้

- เครื่องสักการบูชา เช่น เทียนพระปาติโมกข์ ผ้าห่มพระประธาน เป็นต้น
- เครื่องนอน เช่น หมอน ผ้าแพรสีเหลืองอ่อน ผ้าห่มขนหนู เป็นต้น
- เครื่องกิน เช่น บาตรพร้อมถลกบาตร ปิ่นโตสแตนเลส ซ้อนส้มควา-หวาน เป็นต้น
- เครื่องใช้ เช่น ชุตแก้วน้ำกระเบมุก กระจกน้ำร้อน โคมไฟตั้งโต๊ะ เป็นต้น
- เครื่องมือโยธา เช่น เครื่องมือช่าง เป็นต้น

เมื่อใกล้เวลากฐินกาล กรมการศาสนาจะมีหนังสือแจ้งไปยังเจ้าภาพ ให้มารับผ้าพระกฐินและเครื่องกฐินพระราชทาน ณ กลุ่มงานพระบรมราชูปถัมภ์ฯ กองศาสนพิธี กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม (ผู้ขอรับพระราชทานจะถวายพัสดุและเครื่องไทยธรรมอื่น ๆ ได้ตามความประสงค์)

การจัดโต๊ะหมู่ถวายราชสักการะ

การจัดโต๊ะหมู่ถวายราชสักการะ และการวาง
ผ้าพระกฐินพระราชทานหน้าพระอุโบสถ จะต้องประดิษฐาน
พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไว้ที่โต๊ะกลาง
แถวบนสุด จากนั้นให้จัดวาง ดังนี้

๑. พานหรือตะลุ่มมุกสำหรับวางผ้าพระกฐิน
วางที่โต๊ะตัวกลาง แถวกลาง พร้อมผ้าพระกฐิน

๒. เครื่องราชสักการะ (รูป เทียนแพ กรวยกระหวด
ดอกไม้วางบนพาน) ที่โต๊ะตัวกลางแถวล่าง

๓. พานพุ่ม แจกันดอกไม้ จัดวางบนโต๊ะที่
ให้ดูเหมาะสมสวยงาม

๔. ไม่นิยมประดับธงชาติและธงใด ๆ ติดกับ
โต๊ะหมู่ เพราะเมื่อลมพัด ธงอาจสะบัดทำให้อุปกรณ์ต่าง ๆ
บนโต๊ะหมู่ตกลงเสียหายได้

๕. หากมีวงดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญ
พระบารมีต้องจัดสถานที่ตั้งแถวให้เหมาะสม ไม่กีดขวางทางเข้าออกของประธานในพิธีและให้บรรเลงเพลง
สรรเสริญพระบารมีในขณะที่ประธานในพิธียกผ้าไตรขึ้นอุ้มประคอง

ข้อสังเกต

๑. หากตั้งโต๊ะหมู่ถวายราชสักการะเป็นประจำ เช่น การตั้งในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา
ซึ่งไม่มีพิธีเปิดจะต้องปิดฝากรวยกระหวดดอกไม้ไว้เสมอ แต่หากงานใดมีพิธีเปิด เมื่อถึงเวลาประกอบพิธี
ประธานในพิธีจะเป็นผู้เปิดฝาถวายดอกไม้รูปเทียนแพเอง

๒. ให้ติดคำถวายกฐินไว้บนผ้าพระกฐินพระราชทาน เนื่องจากเวลาถวาย ประธานในพิธีจะได้
อ่านสวด และควรทำสำเนาให้ฝึกอ่านให้คล่องก่อนถึงวันพิธี

ตัวอย่างกำหนดการ

พิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทานของ.....
ณ วัด..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
วันที่..... เดือน..... พ.ศ. เวลา.....น.

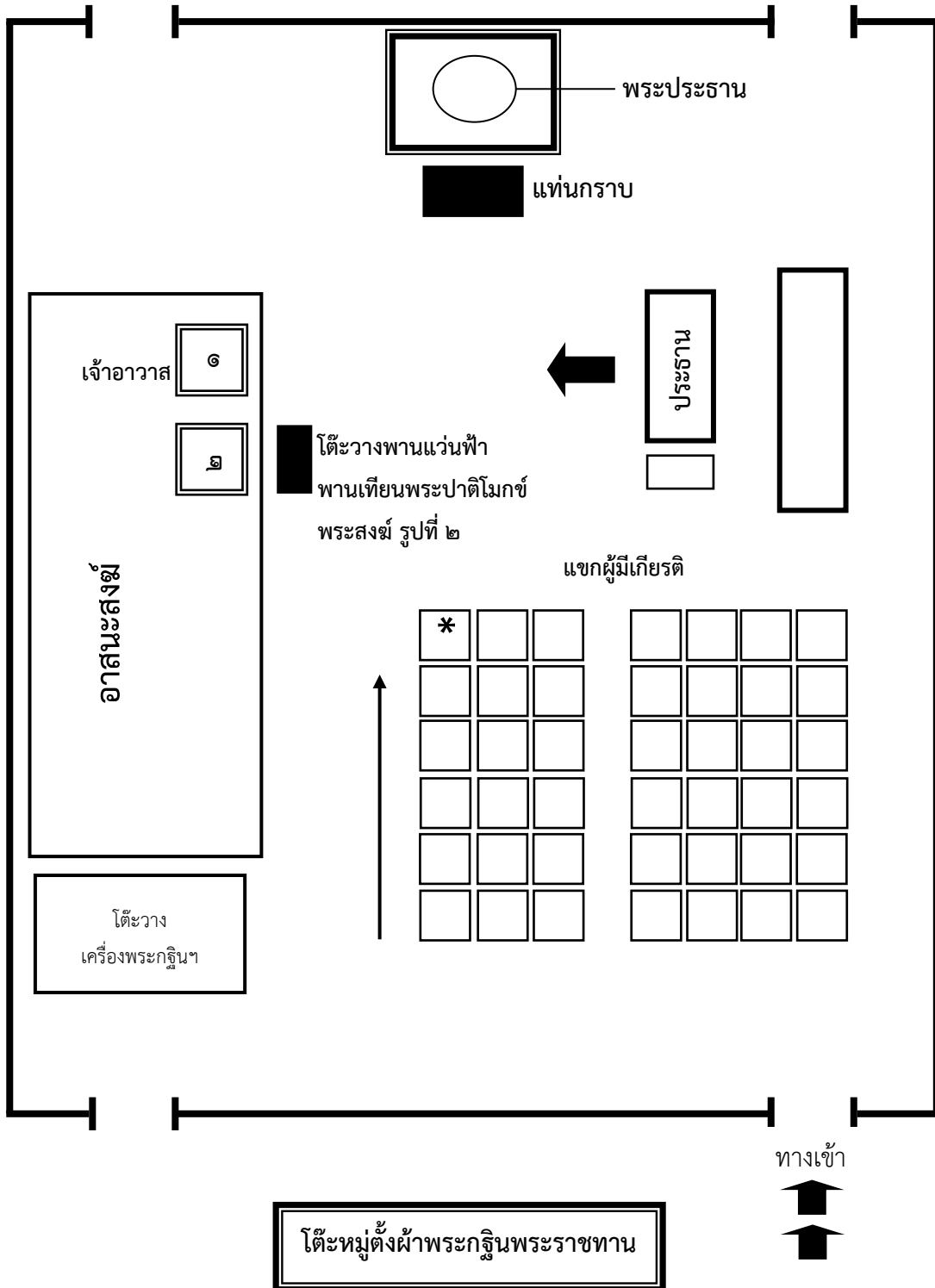
- เวลา..... น. ผู้ร่วมพิธีพร้อมกัน ณ พระอุโบสถ
- เวลา..... น. ประธานพิธีเดินทางถึงบริเวณพระอุโบสถ บรรเลงเพลงมหาฤกษ์(ประธานหยุดรอ) จบ
- เดินไปถวายความเคารพ เบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ ถวายดอกไม้ธูปเทียนแพ
 - รับผ้าพระกฐิน อุ่มประคอง ยืนตรง(ไม่ประนมมือ) บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี จบ
 - ประธานเดินเข้าสู่พระอุโบสถ วางผ้าพระกฐินที่พานแว่นฟ้าหน้าพระสงฆ์รูปที่ ๒
 - จุดธูปเทียนบูชาพระประธานประจำพระอุโบสถ กราบ ๓ ครั้ง
 - ประธานพิธีไปที่พานแว่นฟ้า หยิบผ้าห่มพระประธานมอบให้เจ้าหน้าที่หรือไวยาวัจกร อุ่มประคองผ้าพระกฐิน ประนมมือหันหน้าไปทางพระประธานพระอุโบสถ กล่าว นะโม (๓ จบ) แล้วหันหน้ามาทางพระสงฆ์ กล่าวคำถวายผ้าพระกฐิน จบแล้ว
 - วางผ้าพระกฐินบนพานแว่นฟ้าหน้าพระสงฆ์รูปที่ ๒ ยกทั้งพานประเคนพระสงฆ์รูปที่ ๒ ประเคนเทียนพระปาติโมกข์ แล้วไปนั่ง ณ เก้าอี้ที่จัดไว้
 - พระสงฆ์กระทำพิธีอุปโลกนกรรมและลงไปครองผ้า เสร็จแล้วขึ้นมานั่ง ณ อาสนะสงฆ์
 - ประธานพิธีไปถวายเครื่องบริวารพระกฐินแต่พระสงฆ์องค์ครอง เสร็จแล้ว
 - ผู้ร่วมพิธีถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแต่พระสงฆ์
 - อ่านคำประกาศถวายจตุปัจจัยแต่พระสงฆ์และบำรุงพระอาราม (เจ้าหน้าที่การเงินหรือศาสนพิธีกรเป็นผู้ประกาศ)
 - ประธานพิธีไปถวายใบปวารณาแต่เจ้าอาวาส
 - พระสงฆ์อนุโมทนา และถวายอดิเรก
 - ประธานพิธีกรวดน้ำ รับพร
 - ประธานพิธีกราบลาพระประธานประจำพระอุโบสถ กราบลาพระสงฆ์
 - หากมีการมอบทุนหรือสิ่งของบำรุงการศึกษาแก่โรงเรียน ให้มอบในขณะนี้
 - ประธานพิธีเดินไปถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ที่โต๊ะหมู่ เป็นเสร็จพิธี

หมายเหตุ : ข้าราชการ แต่งเครื่องแบบชุดปกติขาว

ประชาชนทั่วไป แต่งกาย ชุดสุทสากาล ชุดสุภาพหรือผ้าไทย

ตัวอย่าง

การจัดสถานที่ในพระอุโบสถ พิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน

* ผู้ว่าราชการจังหวัด

ลำดับวัด.....

บัญชีรับผ้าพระกฐินและเครื่องบริวารพระกฐินพระราชทาน

พุทธศักราช ๒๕.....

ชื่อพระอารามหลวงที่จะนำไปถวาย วัด..... จังหวัด

ที่	รายการ	จำนวน	หมายเหตุ
	เครื่องสักการบูชา		
๑	ผ้าห่มพระประธาน	๑ ผืน	
๒	เทียนพระปาติโมกข์	๑ ชุด	
	องค์พระกฐิน		
๓	☐ ไตรจีวร (ชั้นเดียว) / ☐ ไตรจีวร (๒ ชั้น)	๑ ไตร	
๔	ผ้าขาว	๑ ผืน	ธรรมยุติ มอญ
	บริวารพระกฐิน		
๕	บาตร พร้อมถลกบาตร ขาดั้งหวาย	๑ ชุด	
๖	หมอนหนุนพร้อมปลอกหมอนสีเหลืองอ่อน	๑ ใบ	
๗	ผ้าห่มขนหนู	๑ ผืน	
๘	ผ้าแพรสีเหลืองอ่อน	๑ ผืน	
๙	ชุดโถข้าว	๑ ชุด	
๑๐	ชุดช้อน - ส้อม	๑ ชุด	
๑๑	ปินโต	๒ เถา	
๑๒	ชุดแก้วน้ำกระเบมุก	๑ ชุด	
๑๓	กระติกน้ำร้อนไฟฟ้า	๑ เครื่อง	
๑๔	โคมไฟตั้งโต๊ะ	๑ โคม	
๑๕	นาฬิกาปลุก	๑ เรือน	
๑๖	ไฟฉาย	๑ กระบอก	
๑๗	ชุดสว่านไฟฟ้าไร้สาย	๑ ชุด	
๑๘	กล่องบรรจุเครื่องพระกฐินพระราชทาน	๑ กล่อง	

ผู้มารับ ชื่อ - สกุล..... โทรศัพท์.....

ผู้ส่งมอบ ชื่อ - สกุล.....วันที่.....เวลา.....น.

กลุ่มงานพระบรมราชาอุปถัมภ์ฯ กองศาสนพิธี กรมการศาสนา

โทร. ๐ ๒๒๐๙ ๓๗๒๒, โทรสาร ๐ ๒๒๐๒ ๙๖๓๒

คำกล่าวถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน

“นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ” (ว่า ๓ จบ)

ผ้าพระกฐินทาน กับทั้งผ้าอานิสงสบริวารทั้งปวงนี้ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ กอปรด้วยพระราชศรัทธา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทาน ตามที่.....

ขอพระราชทาน มาทอดถวายยังที่ชุมนุมสงฆ์ ซึ่งจำพรรษากาลถ้วนไตรมาส ในอาวาสวิหารนี้ ขอพระสงฆ์จงรับ ผ้าพระกฐินทานนี้ กระทำกฐินัตถการกิจ ตามพระบรมพุทธานุญาต นั้นเทอญ

ผ้าพระกฐินทาน	อ่านว่า	ผ้า-พระ-กะ-ถิน-นะ-ทาน
อานิสงส	อ่านว่า	อา-นิ-สง-สะ หรือ อา-นิ-สัง-สะ
กอปร	อ่านว่า	กอบ
กฐินัตถการกิจ	อ่านว่า	กะ-ถิ-นัต-ถา-ระ-กิด

คำประกาศ

นมัสการ * และเรียนผู้มีจิตศรัทธาทุกท่าน

ในการที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน
ผ้าพระกฐิน ตามที่.....

ขอพระราชทานมาทอดถวายยังที่ชุมนุมสงฆ์ ณ พระอารามนี้ เพื่อเป็นการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา
จึงขอพิจารณาถวายจตุปัจจัยถวายพระราชกุศลมีรายการดังต่อไปนี้

- ถวายบำรุงและบูรณะพระอารามบาท
 - ถวายองค์ครองบาท
 - ถวายพระคู่สวด.....รูป ๆ ละ.....บาทบาท
 - ถวายพระอันดับ.....รูป ๆ ละ.....บาทบาท
 - ถวายสามเณร.....รูป ๆ ละ.....บาทบาท
 - บำรุงโรงเรียนพระปริยัติธรรม.....บาท
 - ให้ทุนการศึกษา **บาท
 - ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ถ้ามี)บาท
- รวมเป็นเงินทั้งสิ้น.....บาท

ตัวอักษร (.....)

จึงประกาศเพื่อพระสงฆ์ทั้งปวง อุบาสก อุบาสิกา และผู้มีจิตศรัทธาทุกท่าน
ได้โปรดทราบและอนุโมทนาโดยทั่วกัน

หมายเหตุ

ชื่อเจ้าอาวาส ตามด้วย *

* พระคุณเจ้าที่เคารพอย่างยิ่ง ใช้กับสมเด็จพระราชาคณะ และรองสมเด็จพระราชาคณะ

* พระคุณท่านที่เคารพอย่างสูง ใช้กับพระราชาคณะ (ชั้นสามัญ ชั้นราช ชั้นเทพ ชั้นธรรม)

* พระคุณท่านที่เคารพ ใช้กับเจ้าอาวาส (พระครู)

** ทุนการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มาช่วยงานในวันถวายฯ เท่านั้น เช่น วงดนตรีไทย วงดุริยางค์
เดินรวิขบวน อำนวยความสะดวก และอื่น ๆ นอกจากนี้ มิต้องนำมานับรวมในคำประกาศนี้

บัญชีรายงานถวายพระราชกุศลในการถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน

พุทธศักราช ๒๕๖.....

ถวายวัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.

ผู้เป็นประธานในพิธี.....ตำแหน่ง.....(ผู้ขอรับพระราชทาน)

ผู้ขอรับพระราชทาน	ถวายที่วัด	จังหวัด	จำนวน		จำนวนเงินถวายพระราชกุศล					
			พระสงฆ์	สามเณร	ถวายพระสงฆ์ สามเณร	บำรุง พระอาราม	บำรุงโรงเรียน พระปริยัติธรรม	ให้ทุนการศึกษา นักเรียนช่วยงาน	ค่าใช้จ่าย ทั่วไป	รวมจำนวนเงิน (บาท)

รับทราบตามนี้

.....ผู้ขอรับพระราชทานหรือเจ้าหน้าที่การเงิน

.....เจ้าอาวาส

(.....)

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

...../...../.....

หมายเหตุ

๑. ยอดจำนวนเงินถวายพระราชกุศล กรุณาส่งและรายงานกรมการศาสนา หลังจากถวายผ้าพระกฐิน ภายใน ๑๕ วัน หลังจากทำการถวายเสร็จแล้ว

๒. กรุณาแนบไฟล์ภาพถ่าย พิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน จำนวน ๕ ภาพ (แผ่นซีดี) มาพร้อมบัญชีรายงานฉบับนี้ เพื่อจัดทำหนังสือสรุปการดำเนินงาน

พระกฐินและพระกฐินพระราชทาน เพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท

๒.๑ กรมการศาสนา เลขที่ ๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๑๐

๒.๒ E-mail : royal.kthin@gmail.com, royal.kthina@gmail.com,

๒.๓ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๙ ๓๗๒๒ / โทรสาร ๐ ๒๒๐๒ ๙๖๓๒

๒.๔ คิวอาร์โค้ดในแอปพลิเคชันไลน์ ประสานงานพระกฐินพระราชทาน

ขอชี้แจงเพิ่มเติม

- ประธานในพิธี คือ ผู้ขอรับพระราชทานผ้าพระกฐิน มิใช่บุคคลที่มีตำแหน่งสูงกว่าในพิธีขณะนั้น

- ไฟล์ภาพถ่าย คือ ไฟล์ภาพที่ได้จากกล้องถ่ายภาพดิจิทัล มิใช่ภาพถ่ายที่ได้จากการอัดล้างหรือปรี้นสี

- ภาพถ่าย ๕ ภาพ คือ ภาพในช่วงพิธีถวายฯ เปิดกรวยเครื่องสักการะ รับผ้าพระกฐิน อุ้มประคองผ้าพระกฐิน

จุดธูปเทียนบูชาพระ กล่าวคำถวายผ้าพระกฐิน ประเคนผ้าพระกฐิน ประเคนเครื่องพระกฐิน กรวดน้ำรับพร

- การรายงานข้อมูล ท่านสามารถสแกนหรือถ่ายรูปบัญชีรายงานถวายฯ ส่งมาพร้อมกับไฟล์ภาพถ่ายพิธีถวายฯ

ได้ทางแอปพลิเคชันไลน์ หากไฟล์ภาพถ่ายมีความละเอียดสูงมาก ควรส่งทาง E-mail

ตัวอย่างบัตรเชิญ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐิน
 ตามที่

ขอพระราชทานไปทอดถวายยังที่ชุมนุมสงฆ์
 ณ วัด.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
 ในวัน..... ที่..... เดือน..... พุทธศักราช ๒๕..... เวลา..... น.

ด้านหลัง

กำหนดการ

พิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน พุทธศักราช ๒๕๖....

เวลา ๐๙.๓๐ น.	พุทธบริษัทพร้อมกันภายในพระอุโบสถ
เวลา ๑๐.๐๐ น.	ประธานจตุรปู เทียน บูชาพระรัตนตรัย ประธานถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน พระสงฆ์อนุโมทนา และถวายอดิเรก ประธานกรวดน้ำ รับพร
เวลา ๑๑.๐๐ น.	ถวายภัตตาหารเพล

จึงขอเรียนเชิญท่านร่วมเป็นเกียรติและอนุโมทนาในกุศลครั้งนี้
 การแต่งกาย ชุดปกติขาว หรือชุดสากลนิยม หรือชุดสุภาพ

ซองบัตรเชิญ

เรียน

.....

.....

ตัวอย่างป้ายประชาสัมพันธ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐิน

ตามที่

ขอพระราชทานไปทอดถวายยังที่ชุมนุมสงฆ์
ณ วัด.....
ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
ในวัน..... ที่..... เดือน..... พุทธศักราช ๒๕๖.....
เวลา..... น.

จึงขอเรียนเชิญผู้มีจิตศรัทธามาร่วมงานดังกล่าวโดยพร้อมเพรียงกัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐิน

ตามที่.....

ขอพระราชทานไปทอดถวายยังที่ชุมนุมสงฆ์
ณ วัด.....
ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
ในวัน..... ที่..... เดือน..... พุทธศักราช ๒๕๖.....
เวลา..... น.

จึงขอเรียนเชิญผู้มีจิตศรัทธามาร่วมงานดังกล่าวโดยพร้อมเพรียงกัน

ตัวอย่างการจัดตั้งพระกฐินพระราชทานที่หน่วยงาน

